

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ФАКУЛЬТЕТ СХІДНОЇ І
СЛОВ'ЯНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ

Кафедра східної і слов'янської філології

СИЛАБУС

вибіркової навчальної дисципліни

«Переклад арабських науково-технічних текстів»

Спеціальність: В11 (035) Філологія

Спеціалізація: В11 060. (035.060) Східні мови та літератури (переклад включно), перша – арабська

Освітня програма: Східна філологія: арабська мова і література, переклад, методика навчання

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Кафедра	кафедра східної і слов'янської філології
Факультет	факультет східної і слов'янської філології
Викладач	Рибалкін Валерій Сергійович
Статус дисципліни	вибіркова дисципліна професійної і практичної підготовки
Семестр	2 семестр
Обсяг дисципліни, кредити ЄКТС, загальна кількість годин	3 кредити ЄКТС, 90 годин
Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Коротка анотація дисципліни (Що я вивчатиму?)	Предметом курсу за вибором є засвоєння методики практичного застосування компресії та експансії змісту у двосторонньому перекладі; опанування методів виконання відповідних синтаксичних, граматичних, лексичних та стилістичних трансформацій і змін у процесі письмового двостороннього перекладу; засвоєння загальної характеристики граматичних явищ обох мов; формування мовних навичок адекватно сприймати та розуміти вихідний текст; самостійно аналізувати тексти оригіналу та знаходити змістові відповідники у мові перекладу; аналізувати різні типи текстів за стилем, виділяти їхні характерні особливості та знаходити шляхи відтворення мовою перекладу; вирішувати граматичні, лексичні і стилістичні проблеми при перекладі з метою забезпечення максимального рівня його адекватності, перекладати з української мови на арабську та з арабської на українську науково-технічних тексти, застосовуючи професійно-перекладацьку компетенцію; здійснювати швидкий перехід від мови оригіналу до мови перекладу
Мета вивчення дисципліни (Чому це цікаво й потрібно вивчати?)	Метою курсу є формування навичок та умінь перекладу в обов'язку, що визначається відповідно до вимог кваліфікаційної характеристики перекладача іноземної мови. Курс передбачає підготовку перекладачів шляхом вивчення основ перекладу письмових текстів з науково-технічної тематики з арабської мови на українську мову та з української мови на арабську мову. Курс має практичну спрямованість і має сприяти формуванню у студентів «відчуття» іноземної мови шляхом співставлення явищ арабської мови з особливостями рідної мови, а також розкрити особливості побудови мовлення цією мовою.
Результати навчання (Чому я навчуся на цій дисципліні?)	Очікувані результати навчання з навчальної дисципліни за вибором: <ul style="list-style-type: none"> – знати теоретичні основи перекладознавства та методології перекладу, необхідні для створення адекватного перекладу; – знати лексико-семантичні, граматичні і стилістичні особливості арабськомовних науково-технічних текстів, типову термінологічну лексику, мовні кліше (штампи), граматичні конструкції текстів різних науково-технічних галузей; – знати основні етапи здійснення, редагування і підготовки адекватного перекладу, а також лексикологічні, лексико-граматичні, семантичні і синтаксичні/структурні аспекти перекладу; – вміти застосовувати лексико-граматичні трансформації у процесі перекладу; – володіти навичками ведення дискусій під час обговорення питань методології усного та письмового перекладу науково-технічних текстів; – вміти аналізувати текст оригіналу, застосовувати перекладацькі стратегії, презентувати текст перекладу (включаючи його розташування на сторінці), працювати з документацією, застосовувати науково-технічну термінологію.
Компетентності (Яку сукупну користь я отримаю від вивчення цієї)	Основні завдання навчальної дисципліни пов'язані з формуванням у майбутніх фахівців таких компетентностей:

дисципліни?)	<p><i>інтегральної компетентності (ІК):</i> здатність розв'язувати складні задачі і проблеми в галузі філології (лінгвістики, перекладознавства, методики навчання) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає проведення досліджень та/ або здійснення інновацій, і характеризується невизначеністю умов і вимог.</p> <p><i>загальних компетентностей (ЗК):</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - ЗК 1. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. - ЗК 2. Здатність бути критичним і самокритичним. - ЗК 3. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел. - ЗК 4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. - ЗК 5. Здатність працювати в команді та автономно. - ЗК 6. Здатність спілкуватися іноземною мовою. - ЗК 7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. - ЗК 8. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій. - ЗК 9. Здатність до адаптації та дій в новій ситуації. - ЗК 10. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності). - ЗК 11. Здатність до проведення досліджень на належному рівні. - ЗК 12. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). - ЗК 13. Здатність розуміти сутність і соціальну значущість майбутньої професії, прогнозувати перспективи розвитку сфери професійної діяльності. - ЗК 14. Здатність розуміння і дотримання міжособистісних, міжкультурних, соціальних і професійно-етичних норм спілкування з іншими людьми у соціально-побутових і виробничих умовах. - ЗК 15. Уміння вести наукові й професійні дискусії, аргументовано й коректно переконувати інших учасників групових процесів, демонструвати широкий спектр пізнавальних, лінгвістичних і інтелектуальних навичок для здійснення перекладу. - ЗК 16. Здатність цінувати й поважати розмаїття та мультикультурність. <p><i>фахових компетентностей (ФК):</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - ФК 3. Здатність критично осмислювати історичні надбання та новітні досягнення філологічної науки. - ФК 4. Здатність здійснювати науковий аналіз і структурування мовного/мовленнєвого і літературного матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів. - ФК 5. Усвідомлення методологічного, організаційного та правового підґрунтя, необхідного для досліджень та/ або інноваційних розробок у галузі філології, презентації їх результатів професійній спільноті та захисту інтелектуальної власності на результати досліджень та інновацій. - ФК 6. Здатність застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації для вирішення професійних завдань. - ФК 7. Здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній галузі філологічних досліджень. - ФК 9. Здатність ефективно спілкуватися арабською мовою в загальнокультурних і професійно орієнтованих ситуаціях. - ФК 10. Здатність виконувати типові професійні завдання, пов'язані із забезпеченням усної та письмової комунікації та інформації шляхом перекладу різноманітних за змістом і жанром текстів арабською і державною мовами. - ФК 12. Здатність застосовувати прийоми забезпечення якості перекладу (вчитування, критичне оцінювання, редагування, зворотний переклад).
Види занять і їхній розподіл за годинами	<p>Лекції – 4 годин.</p> <p>Практичні заняття – 26 годин.</p> <p>Самостійна робота – 60 годин.</p>
Тематика навчальної дисципліни	<p>Тема 1. Основні типи текстів науково-технічної тематики та види їх перекладу.</p> <p>Тема 2. Основні проблеми перекладу арабських науково-технічних текстів. Основні вимоги до перекладу текстів відповідної тематики.</p> <p>Тема 3. Специфіка перекладу науково-технічних текстів</p> <p>Тема 4. Перекладацькі трансформації: перестановка, заміна, додавання, вилучення.</p> <p>Тема 5. Аналіз перекладів науково-технічних текстів.</p>
Політика оцінювання (розподіл балів і критерії)	<p>1. Методи <i>семестрового</i> контролю – максимальна кількість балів за роботу на практичних заняттях протягом семестру дорівнює 50.</p> <p>Оцінювання здійснюється під час усіх видів навчальних занять і за результатами самостійної роботи. Під час практично занять оцінюється усна відповідь, виконання практичних завдань, презентація проєктів для</p>

	<p>самостійного опрацювання. Застосовуються такі методи контролю:</p> <ul style="list-style-type: none"> – методи усного контролю: індивідуальне опитування за теоретичним матеріалом, підготовлена доповідь, коротке повідомлення; – методи письмового контролю: експрес-контроль, тестові завдання. <p>2. Методи проміжного контролю – відбуваються у беззні, коли викладач вираховує середнє значення балів за аудиторну й самостійну роботу студента з округленням до десятої частки числа.</p> <p>3. Модульна контрольна робота – максимум 50 балів за всю МКР, якщо передбачено підсумковий контроль у формі заліку. МКР виконується й оцінюється після завершення модулю, зміст МКР регламентується на засіданні кафедри.</p> <p>4. Методи підсумкового контролю – залік.</p> <p>5. Особливості організації навчального процесу, оцінювання всіх видів роботи, проведення МКР, семестрового, проміжного і підсумкового семестрового контролю за дистанційною формою навчання регламентується положенням про Порядок проведення семестрового контролю в дистанційному режимі з використанням ІТ-технологій з усіх навчальних дисциплін¹.</p>
<p>Передумови вивчення дисципліни</p>	<p>Успішне опанування усіх обов'язкових компонент, передбачених освітньою програмою першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.</p>
<p>Навчально-методичне й інформаційне забезпечення</p>	<p>Основна (базова): Бабенко, С., Амеліна, С., Білоус, Н. (2018). <i>Актуальні проблеми теорії і практики сучасного перекладу</i>: Центр навчальної літератури. Деркач, Л. М. (2007). <i>Актуальні проблеми науково-технічного перекладу</i>. Національний гірничий ун-т; Інститут електроенергетики. Кафедра перекладу та педагогічної психології; Центр психологічних та інноваційних досліджень. Донецьк : Національний гірничий університет. Корунець, І. В. (2001). <i>Теорія і практика перекладу (аспектний переклад)</i>: Підручник. Вінниця: «Нова Книга». Лещук, Т. Й. (2007). <i>Науково-технічна термінологія</i>. Стан і перспективи: комплекс досліджень на прикладі нім. мови. Львів : Сполом. Плескач, В. (2002). Кальки в українській технічній термінології. Вісн. Львів. нац. ун-ту. <i>Проблеми української термінології</i>, 453, 183-184. Львів : Львівська політехніка. Рибалко, І. В., Ткач, Л. М. (2013). <i>Особливості перекладу наукових текстів</i>: Навчальний посібник. Дніпропетровськ: НМетАУ. Almanna, A. (2016). <i>The Routledge course in translation annotation: Arabic-English-Arabic</i>. London and New York: Routledge. Eksell, Kerstin. (2006). Analytic Genitive. In K. Versteegh (Ed.), <i>Encyclopedia of Arabic Language and Linguistics</i>, Leiden – Boston: Brill. 1, 82–85. Vacha, N.N., & Bahous, R. (2011). <i>Foreign Language Education in Lebanon: A Context of Cultural and Curricular Complexities</i>. Journal of Language Teaching and Research. Додаткова: Білозерська, Л. П., Возненко, Н. В., Радецька, С. В. (2010). <i>Термінологія та переклад</i>: Навчальний посібник для студентів філологічного напрямку підготовки. Вінниця: «Нова книга». Карабан, В. (2002). Переклад англійської наукової і технічної літератури. Вінниця: Нова книга. Корунець, І. В. (2008). <i>Вступ до перекладознавства</i>: Підручник. Вінниця: «Нова книга». Mason, I. (1994). Discourse, ideology and translation. In R. D. Beaugrande, A. Shunnaq, & M. H. Heliel (Eds.), <i>Language, discourse and translation in the West and Middle East</i> (pp. 23–34). Amsterdam and Philadelphia, PA: John Benjamins Publishing Company. 11. Додаткові ресурси (за наявності): Інформаційні ресурси в Інтернеті – Арабістичний фонд Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського: http://www.nbuv.gov.ua/ – http://www.nbuv.gov.ua/node/422 – Телеканал «аль-Джазіра» News Today's latest from Al Jazeera – Електронна версія газети «аш-Шарк аль-Аусат» الشرق الأوسط أخبار دولية وعربية (aawsat.com) – Бібліотека арабської літератури Library of Arabic Literature – Журнал арабської літератури أخبار أوكراينا بالعربية أخبار أوكراينا (arab.com.ua) – nwf.com. أكبر متجر إلكتروني للمحتوى العربي (neelwafurat.com) – Офіційний сайт еміратської Культурної Фондації: https://culturalfoundation.ae/ar</p>

Форми і способи поточного та семестрового контролю

Семестрове оцінювання: аудиторна робота, самостійна робота, МКР.

Підсумкове оцінювання: залік.

Умови допуску до заліку: наявність відповідей на практичних заняттях, МКР, виконання усіх запланованих видів аудиторної і позааудиторної навчальної роботи.

Затверджено на засіданні кафедри східної і слов'янської філології, протокол № 15 від «15» квітня 2025 р.

Завідувач кафедри

(підпис)

Валігура О. Р.

(ім'я, прізвище)

Перезатверджено на засіданні кафедри східної і слов'янської філології, протокол № 11 від «27» квітня 2026 р.

Завідувач кафедри

(підпис)

Валігура О. Р.

(ім'я, прізвище)